

Sygnatura akt VI Ka 474/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **21 lipca 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Peteja-Żak

Sędziowie SSO Kazimierz Cieślukowski (spr.)

SSO Krzysztof Ficek

Protokolant Kamil Koczur

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2017 r.

przy udziale Katarzyny Preidl Prokuratora Prokuratury Rejonowej
G. w G.

sprawy skazanego **Ł. B.** ur. (...) w K.

syna R. i G.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 31 marca 2017 r. sygnatura akt III K 86/17

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 440 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Sygn. akt VI Ka 474/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gliwicach z wniosku skazanego Ł. B. prowadził postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, obejmującego kary orzeczone wobec tego skazanego prawomocnymi wyrokami. W wyroku łącznym z dnia 31 marca 2017 r. Sąd I instancji uznał, że zachodzą podstawy do orzeczenia wobec skazanego łącznej kary pozbawienia wolności.

Stosując przepisy kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r. Sąd połączył kary pozbawienia wolności orzeczone dwoma wyrokami Sądu Rejonowego w Gliwicach: z dnia 18 kwietnia 2014 r. sygn akt IX K 459/13 (7 miesięcy) i z dnia 25 kwietnia 2014 r. sygn akt III K 1378/13 (1 rok warunkowym zawieszeniem wykonania kary). Łącząc te kary Sąd I instancji orzekł wobec skazanego karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 10 miesięcy. Umorzył Sąd postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego odnośnie kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn akt IX K 2024/04 i odnośnie kar grzywny, orzeczonych tym samym wyrokiem oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach sygn akt IX K 459/13.

Skazanego Sąd zwolnił od ponoszenia kosztów postępowania, którymi obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku Sądu Rejonowego apelację na niekorzyść skazanego wniósł oskarżyciel publiczny. Stawiając zarzuty obraży prawa materialnego a to art. 4 kk i art. 86 kk wniósł o zmianę wyroku poprzez wskazanie art. 4 § 1 kk w podstawie rozstrzygnięcia oraz orzeczenie wobec skazanego kary łącznej na zasadzie kumulacji tj. w wymiarze 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna. Sąd I instancji objął swoimi rozważaniami wszystkie kary orzeczone wobec skazanego i figurujące w tak zwanej karcie karnej, którą Sąd I instancji wówczas dysponował. Wyroki te opisał w komparycji. Poza zakresem rozważań Sądu I instancji znalazł się wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 17 lutego 2017 r. sygn akt IX K 515/16 skazujący Ł. B. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i karę 2 lat ograniczenia wolności, choć wyrok ten był prawomocny w czasie rozprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego w niniejszej sprawie od ponad miesiąca. Powodem było to, że wspomniany wyrok nie mógł być już uwidoczniiony w informacji KRK, którą Sąd I instancji dysponował, choć wykorzystanie urządzeń ewidencyjnych Sądu Rejonowego w Gliwicach, krótko przed rozprawą o wydanie wyroku łącznego, pozwoliłoby na uzyskanie tej informacji, która musiałaby wpłynąć na rozstrzygnięcie.

Badanie wyroku łącznego pod kątem zarzutów odwoławczych pozwoliło na ocenę, że wyrok Sądu I instancji jest wadliwy w stopniu rażącym i zachodzi potrzeba przeprowadzenia przewodu sądowego w całości.

Nie jest trafny zarzut obraży art. 4 kk, który podniósł apelujący. W ocenie Sądu Okręgowego nie ma obowiązku powoływania się na przepis art. 4 § 1 kk w sytuacji, gdy Sąd stosuje przepisy ustawy obowiązującej poprzednio. Trzeba bowiem zauważyć, że w każdej sytuacji, gdy nastąpiła zmiana prawa materialnego sąd musi ten przepis zastosować, czyli wziąć go pod uwagę. Każdorazowo w takiej sytuacji będzie sąd musiał przeprowadzić rozważania, czy ustawa obowiązująca poprzednio nie była dla sprawcy względniejsza. Jeżeli jednak sąd dojdzie do przekonania, że stosuje ustawę w brzmieniu obowiązującym poprzednio, powinien to wskazać w treści rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie tak uczynił.

Drugi zarzut odwoławczy oskarżyciela publicznego jest zasadny.

Sąd I instancji, jakkolwiek zastosował przepisy ustawy poprzednio obowiązującej, to ukształtował karę łączną przy zastosowaniu reguły redukcyjnej o której mówi art. 89 § 1 b kk w brzmieniu obowiązującym obecnie. Przepisu tego nie było w kodeksie karnym w brzmieniu obowiązującym w dniu 30 czerwca 2015 r. I choć Sąd I instancji powołał się na autorytet Sądu Najwyższego, to Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie bynajmniej nie przekonał.

Sąd I instancji w istocie żadnego argumentu przemawiającego za tym, by zastosować konglomerat ustaw (ustawę nową i ustawę obowiązującą poprzednio), nie przedstawił. Zapewne więc, Sąd I instancji w pełni zaaprobował stanowisko Sądu Najwyższego, zaprezentowane w wyroku z dnia 11 października 2016 r. sygn akt V KK 103/16. Niemniej, zapoznanie się z argumentacją tam zaprezentowaną, nie przekonało Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu Okręgowego nic tu do rzeczy nie ma przepis art. 19 ust 2 ustawy nowelizującej. Jest on jedynie podstawą redukcji kary łącznej orzeczonej w wyroku łącznym wydanym przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej. Zrozumiałe jest wprawdzie stanowisko, by kara łączna orzeczone w wyroku łącznym wydanym po dniu wejścia w życie ustawy, choć łącząca kary orzeczone przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, nie przekraczała górnej granicy wyznaczonej przez przepisy dziś obowiązujące, to jednak nie powód, by w jednym wyroku łącznym, stosować jednocześnie i ustawę nową i ustawę obowiązującą poprzednio.

Trzeba też stwierdzić, że wspomniany wyrok Sądu Najwyższego doczekał się glosy krytycznej J. M.. Także Sąd Najwyższy w innym swoim judykacie a mianowicie w postanowieniu z dnia 16 lutego 2017 r sygn akt II KK 347/16 stanął na stanowisku, że nie wolno stosować jednocześnie ustawy nowej i ustawy poprzednio obowiązującej.

Na takim też stanowisku, zbieżnym ze stanowiskiem prokuratora, zawartym w apelacji, stoi też Sąd Okręgowy.

Jednakże samo stwierdzenie uchybienia w postaci obrazy przepisu prawa materialnego nie wyczerpuje wszystkich zagadnień związanych z wydaniem wyroku łącznego w tej sprawie.

Trzeba stwierdzić, że pochoinnie Sąd I instancji przyjął, że korzystniejsze dla skazanego będzie stosowanie ustawy kodeks karny w brzmieniu obowiązującym poprzednio. Skoro bowiem poza ramami kary łącznej orzeczonej w zaskarżonym wyroku łącznym znalazła się kara orzeczonej w wyroku z dnia 28 września 2016 r. to oczywiście podlegałaby ona odrębnemu wykonaniu. Zapewne Sąd I instancji stoi na stanowisku, że mechanizm redukcyjny z art. 87 § 1 kk jest mimo wszystko dla skazanych niekorzystny, jednak nie zmienia to faktu, że kara orzeczonej w wyroku z dnia 28 września 2016 r. podlega wykonaniu. Wreszcie kolejny wyrok wobec skazanego Ł. B., prawomocny przed rozprawą przed Sądem I instancji całą koncepcję Sądu I instancji burzy. Wymusza on bowiem wydanie kolejnego wyroku łącznego, zapewne przy zastosowaniu wspomnianego mechanizmu redukcyjnego z art. 87 § 1 b kk.

Te względy zaważyły na konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości na nowo. Sąd I instancji w postępowaniu ponownym ma obowiązek uwzględnić zapatrywanie prawne Sądu Okręgowego wyrażone w niniejszym wyroku a dotyczące zakazu jednoczesnego stosowania ustawy nowej i ustawy obowiązującej poprzednio. Rozważy jednak Sąd I instancji samodzielnie inny problem prawny a mianowicie kwestię czy kara orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 18 kwietnia 2014 r. sygn akt IX K 459/13 mieści się w pojęciu kary o której mówi art. 85 § 2 kk .